

C118 – CUL13

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

24 januari 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de gratis verzekering voor vrijwilligers	1
Vraag om uitleg van de heer Jan Peumans tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het Beeldenproject van de provincie Limburg	3

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche

Vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de gratis verzekering voor vrijwilligers

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb deze vraag over de gratis verzekering ook al gesteld aan de minister van Welzijn. Ik heb daar eergisteren een uitgebreid antwoord op gekregen. Ik stel deze vraag nu opnieuw, maar dan specifiek voor de sport- en cultuursector, het verenigingsleven en alles wat daarmee te maken heeft.

Op 27 november 2007 presenteerde het Limburgse provinciebestuur de eerste resultaten van de gratis verzekering, gefinancierd met middelen van de Nationale Loterij, die het provinciebestuur in samenwerking met de gemeentebesturen en Lotto aanbiedt aan de vrijwilligers.

Sinds de start op 1 juli 2007 van dit jaar hebben in Limburg al 600 organisaties gebruik gemaakt van het gratis aanbod en werden al 18.000 vrijwilligers verzekerd. Dat is een enorm succes dat zich wellicht in de andere provincies zal herhalen. Ik heb intussen vernomen dat de andere provincies inderdaad dezelfde successen boeken.

In Limburg zetten meer dan 120.000 vrijwilligers zich wekelijks of occasioneel in voor een sportclub, een woon- en zorgcentrum, een jeugd- of volwassenenwerking enzovoort. Het is dan ook niet meer dan normaal dat die vrijwilligers goed verzekerd zijn. De gratis verzekering die zowel burgerlijke aansprakelijkheid, ongevallen, als rechtsbijstand inhoudt, staat hier garant voor en kan zelfs als modelpolis gelden. Deze verzekering is er in de eerste plaats voor occasionele of tijdelijke activiteiten. Organisaties met een actieve jaarwerking moeten uiteraard zelf nog de nodige verzekeringen afsluiten.

De financiering van de polis met middelen van de Nationale Loterij is essentieel. Mijnheer de minister, heeft deze financiering een permanent karakter? Zult u initiatieven nemen indien deze financiering door de Lotto zou wegvallen?

Is de modelpolis die via de gratis verzekering wordt verstrekt, geen model dat u kunt opnemen als verplichtende voorwaarde in de vele subsidiereglementen waarmee organisaties en verenigingen op Vlaams niveau gesteund worden? Wordt overwogen om nog verder te onderzoeken of nu alle groepen vrijwilligers zich degelijk kunnen

verzekeren, of er nog knelpunten en tekortkomingen zijn in het huidige systeem en of deze gratis verzekering overal in dezelfde mate bekend is bij de vrijwilligers en het rijke verenigingsleven dat Vlaanderen telt?

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Wij zijn ook geïnteresseerd in een vergelijkend overzicht van de andere provinciebesturen. Mijnheer de minister, als u het antwoord vandaag niet kunt geven, dan mag dat ook later.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Het vrijwilligerswerk, en bij uitbreiding het verenigingsleven tonen aan hoe federale regelgeving uitmondt in een inadequaat en zelfs contra-productief overheidsbeleid. In eerdere antwoorden heb ik al talrijke, soms schrijnende voorbeelden aangehaald, zoals de fiscale aftrekbaarheid van jeugdkampen, de regelingen voor SABAM en billijke vergoeding, de leurvergoeding, de hygiëneregelingen enzovoort.

De moeizame genese van de wetgeving inzake vrijwilligerswerk, met hierbij ook de link naar de verplichte verzekeringen, speelt daarbij een aparte rol. Uw vraag, mijnheer Mahassine, is daarvan een uiting en moet in deze context worden bekeken.

Ik ben overtuigd van de goede bedoelingen van deze federale maatregelen, maar ik herhaal met spijt en zonder leedvermaak de essentie van dit probleem: meestal houden deze regels geen rekening met het grote verschil inzake vrijwilligerswerk en verenigingsleven in de verschillende gemeenschappen.

Het Vlaams beleid is op dat vlak nauwelijks te vergelijken met dat van de Franse Gemeenschap. De aard van het Vlaams verenigingsleven, de densiteit, de werkcultuur, de bovenbouw enzovoort zijn helemaal verschillend. Deze regelgeving komt bijna altijd tot stand zonder voorafgaand grondig overleg, noch met de betrokken gemeenschapsministers, noch met het werkveld. Dat is onder meer de oorzaak voor de onangepastheid ervan. Als de regelgeving van kracht wordt, komt er geen of inadequate communicatie. Daardoor weten de betrokkenen meestal nauwelijks of niet waarover het gaat.

De gevolgen zijn triest: de maatregel schiet zijn doel voorbij, is niet werkbaar en veroorzaakt vaak ellende en frustratie bij de betrokkenen, vooral bij vrijwilligers die hun spaarzame tijd moeten besteden aan 'bureaucratie' in plaats van aan maatschappelijke projecten.

Het beoogde probleem dat vaak heel relevant is, wordt niet goed opgelost. Daarbij speelt ons eigenbelang: de verenigingen zien de Vlaamse overheid en dus ook de betrokken minister als eerste schietschijf en aansprakelijk voor deze feiten. Nochtans hebben we dat probleem al eerder aangekaart op het federale niveau.

De uitwerking van een systeem van gratis of goedkope verzekeringen via een provinciaal aanbod is een uit het leven gegrepen geval. Het is natuurlijk prachtig dat de federale overheid hiervoor middelen ter beschikking stelt, maar mijn medewerkers hebben de ontwerpers van dit systeem bij voorbaat gewezen op de voorspelbare problemen, onder andere de vraag naar duurzaamheid, naar de sluitende ontwikkeling van een praktische toepassing enzovoort.

Toenmalig minister Vervotte en ikzelf hebben in 2005 een opdracht gegeven aan het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk om in de aanloop van de verwachte federale regelgeving, een praktijkgerichte studie te maken over verzekeringen en vrijwilligers. Dit onderzoek was begin 2006 helemaal afgewerkt. We zijn er echter niet in geslaagd om een publicatie, die nagenoeg volledig klaar was, af te werken omdat de federale regelgeving voortdurend wijzigde en nieuwe vormen aannam. Mijnheer Mahassine, uw vraag is dan ook niet verrassend en uiterst relevant. Ik moet echter steeds opnieuw verwijzen naar de al vaak geciteerde probleemanalyse. De federale overheid zou zich beter niet meer rechtstreeks met deze materies bezighouden en de middelen en opdracht overdragen aan de gemeenschappen, ofwel – indien het echt niet anders kan – deze regelgeving ontwikkelen in voortdurend overleg met de betrokken gemeenschappen.

Oplossingen ten gronde liggen in het verlengde van deze aanpak. Momenteel word ik verplicht om te dweilen met de kraan open. Vrijwilligerswerk en verenigingsleven blijven heel belangrijk en absoluut noodzakelijk in en voor een dynamische, open en democratische samenleving. De kwaliteit van ons maatschappelijk middenveld is niet alleen het bewijs van een welvarende en gelukkige samenleving, het is ook een voorwaarde.

Het voorbije jaar heb ik in samenwerking met minister Bourgeois de campagne ‘Samen Vereenvoudigen voor Verenigingen en Vrijwilligers’ opgezet. De resultaten waren duidelijk: de nood aan informatie over regelgeving voor het vrijwilligerswerk scoort heel hoog. Ook deze campagne bewijst de relevantie van deze vraag, maar was nog meer een oproep om hieromtrent een degelijk beleid te voeren. Ik zal dan ook blijvend aandacht besteden aan het optimaliseren van de werkomstandigheden van vrijwilligers en verenigingen, zowel door eigen beleidsvoering als door publieke en politieke stellingname.

Ik beantwoord nu systematisch de vragen. De maatregel vanuit de federale overheid werd in 2007 opgestart met

middelen van de Nationale Loterij en wordt in 2008 voortgezet. Tot zo lang is de financiering alleszins gewaarborgd. De zekerheid van een permanente financiering is er op dit moment niet. Uiteraard zal ik dit van nabij blijven volgen en tracht ik hiervoor de nodige contacten te onderhouden met de huidige bevoegde federale minister Reynders. Het zou goed zijn als hij zo snel mogelijk een uitspraak zou doen over de ambities voor de volgende jaren.

De federale overheid heeft de verantwoordelijkheid op zich genomen om het verenigingsleven mee te ondersteunen bij de consequenties van de gewijzigde vrijwilligerswet. De impact van deze vrijwilligerswet op de vele tienduizenden vrijwilligers is groot. Indien de federale overheid zou beslissen om deze verantwoordelijkheid niet langer op zich te nemen, zal ik uiteraard mee aan de zijde van het verenigingsleven staan in hun vraag om ondersteuning bij deze wetgeving, net zoals ik dat de afgelopen jaren samen met toenmalig Vlaams minister Vervotte meermaals heb gedaan op het Overlegcomité.

Er is niet bepaald dat de Vlaamse Gemeenschap, als de Nationale Loterij geen initiatief meer zou nemen, de financiering van deze maatregelen overneemt. Daarbij wil ik beklemtonen dat in het Vlaamse cultuur-, jeugdwerk- en sportbeleid de ondersteuning van het verenigingsleven, dat in Vlaanderen overvloedig uit vrijwilligerswerk bestaat, centraal en prioritair staat. Dit wordt geconcretiseerd in onze ‘lokale’ decreten, zeker voor jeugdwerk en sportverenigingen. Maar ook de decreten die onze landelijke structuren ondersteunen, onder andere het landelijk jeugdwerk, het sociaal-cultureel werk, de amateurkunsten, de sportfederaties enzovoort, creëren ruime en sterke voorwaarden voor een gunstige en slagkrachtige ontwikkeling van het middenveld. Daarnaast zijn er talrijke flankerende maatregelen, niet in het minst het geplande participatiedecreet, waarin ook nog aanvullende, projectmatige steun aan verenigingen wordt verstrekt. Daarnaast zou het een slecht signaal zijn aan de federale overheid indien de Vlaamse overheid zich als een ‘depanneur’ zou aandienen.

Samen met mijn collega van Welzijn gaf ik in 2005 de opdracht aan het Steunpunt Vrijwilligerswerk, om een modelinhoud voor een degelijke BA-polis vrijwilligerswerk te ontwikkelen. Dit gebeurde in hechte samenwerking met de specialist ter zake, professor Claassens van de K.U. Leuven. Ik ben ervan overtuigd dat dit werk noodzakelijk was en een houvast biedt, zowel voor verenigingen als voor verzekeraars.

Het resultaat is en blijft echter een modelinhoud die voor tal van organisaties volstaat, maar uiteraard niet kan voldoen aan de noden of specifieke situatie van elke organisatie. De bedoeling is, geplaatst in een accurate maar ook geruststellende benadering, de belangrijkste gegevens te verzamelen als basis voor bespre-

king met verzekeringsondernemingen. Dit model wordt breed verspreid en aangemoedigd. Daarbij hebben we benadrukt dat een modelpolis niet mag worden behandeld als een dwingend sjabloon. In onze communicatie werd daarom gesteld dat verenigingen en vrijwilligers hun eigen behoeften aan verzekeringen zelf moeten kunnen definiëren. Daarom en daarvoor moeten ze zo worden geïnformeerd en gevormd dat ze deze zelfdiagnose kunnen stellen.

Daarom geloof ik in een stimulerend en ondersteunend beleid, dat ik samen met het Steunpunt Vrijwilligerswerk voer en waarvoor ik met hen een subsidieovereenkomst sloot. Het verplichtend opleggen van één modelpolis, bijvoorbeeld als subsidie criterium, sluit niet aan bij deze beleidsvisie en zou mijns inziens de doelstelling die aan deze ondersteunende maatregelen gekoppeld is, namelijk organisaties zelf laten nadenken over de nodige verzekeringen voor hun vrijwilligers, tegenwerken. Het resultaat zou ook niet bevredigend zijn, want zou kunnen zijn dat verenigingen met niet-relevante polissen worden opgezadeld en dat anderzijds noodzakelijke verzekeringen niet zouden worden afgesloten.

Alle provincies houden consequent het aantal erkenningen en aanvragen bij. Jaarlijks plannen zij hiervan een evaluatie, die voor 2007 slechts over een halfjaar zal gaan. In het kader van een nieuwe offerteprocedure via de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP), werd een evaluatie verricht, van zowel de aanvragende organisaties, de verzekeringspolis zelf, als van de administratieve afhandeling en de gebruiksvriendelijkheid. Op basis hiervan werden nog enkele zaken in de polis verbeterd. Op deze manier worden de knelpunten aangepakt. De Hoge Raad voor Vrijwilligers zal zich in 2008 over de verzekeringsthematiek buigen en wil verder onderzoek voeren, onder andere over de implementatie van de regelgeving.

Voor wat betreft het bereik van de maatregel voeren de verschillende provinciale steunpunten elk hun eigen campagnes, uiteraard zo breed mogelijk. Op basis van de informatie waarover zij momenteel beschikken, kunnen we vaststellen dat het gebruik van de maatregel intersectoraal ruim verspreid is. Naargelang het soort organisatie blijkt ook dat zowel organisaties die kunnen worden beschouwd als autonome vzw's, als lokale afdelingen van koepelstructuren, als feitelijke verenigingen hun weg vinden naar deze maatregel.

Dit voorjaar verschijnt er bovendien een nieuwe uitgave van een eenvoudige verzekeringsgids, die werd uitgebracht door het Vlaams en de provinciale steunpunten voor vrijwilligerswerk. De gids zal focussen en attenderen op de mogelijkheden van de collectieve verzekering. De provinciebesturen leveren, zeker binnen de wat verwarde context, bijzonder goed werk. Sommige, zoals de provincie West-Vlaanderen, verrichtten hierbij baanbrekend

werk. Toch wil ik de vraag opperen waarom de Vlaamse Gemeenschap hiervoor niet werd aangesproken.

Ten slotte, bij het begin van dit antwoord gaf ik de moeilijke en moeizame context van dit onderwerp aan. Ik durf te hopen dat in de komende maanden, als er over een nieuwe staatshervorming wordt onderhandeld, ook de aspecten die impact hebben op vrijwilligers en verenigingen, heel expliciet op de agenda zullen staan. Hoop doet leven.

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Ik dank u voor het zeer uitgebreide antwoord. De verzekering is dus van boven af opgelegd zonder veel overleg met Vlaanderen of andere overheden. Laat ons hopen dat dit op de agenda komt van de staatshervorming. Ik ben ook blij om te horen dat de provincies hier vrij goed werk doen. Ik ben ook blij dat er in het voorjaar een verzekeringsgids komt over de collectieve verzekering.

Ik wil graag een idee opperen. Een persoon die aan sport doet, in een culturele vereniging zit, en vrijwilligerswerk doet, is telkens voor al die dingen verzekerd. We zouden eens moeten nagaan hoeveel keren het om dezelfde soort verzekering gaat. Ik weet wel dat organisaties en verenigingen naargelang hun activiteiten een andere soort verzekering nodig hebben. Maar er is zeker sprake van een ongelooflijke oververzekering. Er wordt uiteraard telkenmale betaald uit de ene kas of de andere. Wie er precies waarvoor betaalt, maakt nu niet echt uit. Zou het geen idee zijn om eens te onderzoeken hoe dat in zijn werk gaat?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Ik vind dat een bijzonder interessante suggestie. We zouden zelfs een nieuwe tak van de sociale zekerheid kunnen bedenken in die zin. Ik ga dat zeker laten onderzoeken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Peumans tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het Beeldenproject van de provincie Limburg

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, er zijn twee inspiratiebronnen voor deze vraag. Vorig jaar hebben we onder leiding van de voorzitter van het parlement een bezoek

gebracht aan Limburg. We bezochten Z33 in Hasselt: in het begijnhof wordt aan allerhande kunstuitingen gedaan. Dat was de eerste inspiratiebron.

De tweede was een gesprek dat ik toen voerde met een zekere Jan Debbaut, de curator. Ik had die man al eerder een mail gestuurd met de vraag of het normaal is dat hij niet antwoordt op mails. Hij vertelde toen dat hij geen mail van mij ontvangen had. Ik heb hem toen heel wat uitleg gevraagd en ik heb hem sindsdien nog een paar keer herinnerd aan mijn vragen, en misschien heeft hij een heel slechte indruk van mij gekregen, want hij heeft mij nog altijd geen antwoord gestuurd. Ik heb dan maar beslist om deze vraag om uitleg tot u te richten om dezelfde informatie te verkrijgen.

Mijnheer de minister, het is een vrij uitgebreide vraag om uitleg. Natuurlijk hebt u mijn geschreven versie keurig gelezen en weet u wat er allemaal in staat. Het gaat om een project dat een heel merkwaardig verloop kent, in tegenstelling tot de aanwending in andere provincies door het Fonds voor Culturele Infrastructuur (FoCI). Limburg kreeg een compensatie omdat er geen groot project liep en men niet anders kon dan ook iets doen voor Limburg.

Het projectvoorstel kwam vanuit de provincie Limburg. Daar is niets op tegen. Het werd geïnspireerd door de gouverneur en door gedeputeerde Claessens, die toen voor cultuur bevoegd was, maar inmiddels geen gedeputeerde meer is. Deze laatste omschreef het project in de pers als: “een kwaliteitsvol cultuurtoeristisch product dat geënt zal worden op het unieke fietsroutenetwerk en andere Limburgse, toeristische trekpleisters”. Op de begroting voorzag ook de provincie, als een aanvulling op de 18 miljoen euro, gedurende vijf jaar in 250.000 euro.

Ik heb hier een schriftelijke vraag over gesteld in oktober 2005. Toen omschreef u het voorstel van de deputatie met betrekking tot ‘beeldende kunst langs fietsroutes’ als een werkhypothese, een denkpiste of een uitgangspunt. U had het over: “basismateriaal voor verdere uitwerking en gesprekken om uiteindelijk tot een overeenkomst met de Vlaamse overheid te komen”. U merkte bijkomend op dat de budgettaire voorziene gefaseerde realisatie over achttien jaar het bijkomende voordeel had dat er dynamiek en evolutie in de collectievorming ingebracht kon worden. Kortom, u erkende en bevestigde dat de concrete invulling van het provinciale project verre van rond was en dat uw beslissing om 4 miljoen euro te reserveren tot doel had “een stimulans te geven aan de conceptuele uitwerking en operationalisering van dit project”.

Inmiddels is er tegelijk heel veel en niets gebeurd. De opvolger van Jos Claessens is onze gewezen collega in dit parlement, de heer Gilbert Van Baelen. In zijn beleidsnota van november 2007 gaf hij heel duidelijk het volgende aan: “Het Beeldenproject is een nieuw kunst-

project voor de publieke ruimte in de provincie Limburg. Doel is de realisatie van een boeiende constellatie duurzame kunstwerken met een lokale verankering in de provincie. Het project speelt zich af op het snijvlak van kunst, architectuur en stedenbouw. Kunstencentrum Z33 functioneert als spil in de uitwerking van het project waarvoor Vlaams minister van Cultuur Bert Anciaux 4 miljoen euro reserveert.” Dat ziet er allemaal heel goed uit.

De heer Van Baelen vervolgde: “In 2007 wordt tijd uitgetrokken voor onderzoek. Gelijkaardige projecten wereldwijd worden geïnventariseerd en geëvalueerd: welke kunstprojecten in de ruimte lukken, welke mislukken? Ook de slaagkans en inzetbaarheid van verschillende methoden en strategieën wordt onderzocht. Tijdens deze internationale onderzoeksfase presenteert Z33 een symposium en een publicatie over de huidige modellen en strategieën voor grootschalige kunstprojecten in de openbare ruimte. Het onderzoek loopt onder begeleiding van Jan Debbaut.”

Ik heb hem al vernoemd. Hij is een erg geïnspireerde en interessante man.

Ik citeer verder: “In deze onderzoeksfase brengen Jan Debbaut en het team van Z33 eveneens het lokale potentieel in kaart. Zo wordt nagegaan welke fysiek-geografische en sociaal-politieke fenomenen in Limburg een interessante voedingsbodem bieden voor het ontwikkelen van artistieke projecten. In het voorjaar 2008 wordt het plan voor Limburg gepresenteerd. In 2009 worden de eerste creaties geproduceerd. De informatie en kennis die het onderzoek oplevert, worden binnen Z33 grondig gedocumenteerd. Met deze expertise ambieert Z33 op termijn een kenniscentrum voor kunst in de openbare ruimte uit te bouwen. Dat centrum voert niet alleen het debat over kunst in de openbare ruimte, maar adviseert ook andere initiatieven en overheden hierover.”

Ik hoop dat ik straks in uw antwoord meer informatie krijg over dat lokale potentieel. Gaat het om de lokale kunstenaars, om de betrokkenheid van de lokale bevolking, gaat het om de lokale gemeentebesturen?

Dat men op termijn een kenniscentrum voor kunst in de openbare ruimte wil uitbouwen, is iets nieuws en kan heel interessant zijn. Wie tegenwoordig een kunstwerk op een rotonde wil plaatsen, moet eerst het team van de Bouwmeester laten zeggen of het goed of slecht is. Ik heb het nu vooral over de rotondes op gewestwegen. Ze zetten er allerhande dingen op, zoals Mirages – je kunt het zo gek niet bedenken of het staat er.

Er zijn meerdere relevante elementen. Ten eerste is er de aanstelling van Jan Debbaut als projectcoördinator. Dat is een heel goede keuze.

Ten tweede is er de coördinerende en ondersteunende rol van kunstencentrum Z33 te Hasselt, een kunstencentrum dat trouwens ook door de Vlaamse overheid gesubsidieerd wordt.

Ten derde is er de vaststelling dat tot op heden enkel internationaal onderzoek werd verricht, met het symposium van 28 oktober 2007 over beeldende kunst in de openbare ruimte 'out of the studio!' als voorlopig orgelpunt, en dat het 'lokaal potentieel' in kaart wordt gebracht. Pas in het voorjaar 2008 wordt het definitieve project duidelijk gedefinieerd en voorgesteld, en pas in 2009 worden de eerste concrete productieopdrachten verwacht.

Ten vierde is er als afgeleide van het gevoerde internationale onderzoek, de ambitie om een eigen kenniscentrum voor kunst in de openbare ruimte uit te bouwen. Limburgers zijn op dat vlak soms echte voorlopers in vergelijking met de andere provincies.

Ten slotte is er de opmerkelijke vaststelling dat in de beleidsverklaring van de nieuwe gedeputeerde geen link meer wordt gelegd met het fietsroutenetwerk, maar dat er enkel nog sprake is van een 'lokale verankering' van de kunstwerken. Het oorspronkelijke idee lijkt dan ook deels verlaten. We hebben een schitterend fietsroutenetwerk en langs dat netwerk zou alles gebeuren. Van dat idee wordt nu blijkbaar afgestapt.

Aanvullend moet ook de ambitie van Z33 als kenniscentrum voor kunst in de openbare ruimte geduid worden: Z33 laat er geen twijfel over bestaan een 'Vlaams kenniscentrum voor kunst in de openbare ruimte' te willen worden.

Op Vlaams niveau is met de begroting 2008 de beleidsbeslissing met betrekking tot dit project gewijzigd. Zoals vermeld was oorspronkelijk in een investering van 4 miljoen euro voorzien, maar dan gespreid over een periode van achttien jaar met een jaarlijkse subsidie van 316.000 euro per jaar, beginnend vanaf 2009, berekend op basis van een rentevoet van 4 percent. In uw beleidsbrief Cultuur en in de begroting van het Fonds voor Culturele Infrastructuur wordt voor het Kunstenproject in Limburg nog steeds in 4 miljoen euro voorzien, maar met een gewijzigd betalingsritme. Er komt een eerste subsidiebetaling van 500.000 euro in 2008, in 2009 wordt dat 1 miljoen euro, in 2010 1,5 miljoen euro en in 2011 1 miljoen euro. Nu gaat het dus over een tijdspanne van vier jaar, terwijl men eerder sprak over achttien jaar.

In Limburg zijn er vandaag twee kunstacademies. En in de kringen van hedendaagse beeldende kunstenaars worden er nog wat vragen gesteld. Zo stelt Steven Op de Beeck, de artistieke coördinator van het FLACC, de werkplaats voor beeldende kunstenaars in Genk, dat dit project wellicht de meest fundamentele investering in hedendaagse beeldende kunst in Limburg in jaren zal zijn. Limburg had op dat vlak inderdaad een achterstand

in te halen. Deze investering legt daardoor in zekere mate een hypotheek op een nieuwe generatie Limburgse kunstenaars. Zij worden nu min of meer gedwongen aansluiting te zoeken bij dit project. Dat lijkt me logisch, als je ziet over welk bedrag het gaat. Het gaat tenslotte om hun inkomsten. De investering legt bovendien een hypotheek op andere pistes inzake beeldende kunst.

De provincie rekent op steun – ook budgettaire steun – van de lokale overheden. Er werd altijd gezegd dat men een breed maatschappelijk draagvlak wil. Als lokale bestuurder heb ik van dat hele project echter nog niets gehoord. Ik neem aan dat de andere gemeenten in Limburg er evenmin iets van gehoord hebben, behalve de beleidsbrief en een groot krantenartikel naar aanleiding van die beleidsbrief.

Ik heb al tweemaal een brief gestuurd naar degene die met dat project bezig zijn, maar ik krijg geen antwoord. Ik vraag mij af hoe andere gemeentebesturen in Limburg daarmee bezig zijn en waaruit dat zogenaamde brede maatschappelijke draagvlak precies bestaat. Er moet mijns inziens een laagdrempelige aanpak zijn, zodat er een ruime input is vanuit het grote publiek.

Mijnheer de minister, wat is nu juist de concrete inhoud van het project van de provincie dat vanaf dit jaar door de Vlaamse overheid wordt gesubsidieerd? Bestaat hierover al duidelijkheid? Werd het oorspronkelijke concept – beeldende kunst langs het fietsroutenetwerk en andere toeristische trekpleisters – inmiddels verlaten? Werd de aangekondigde overeenkomst met de provincie reeds gesloten? Zo ja, wat staat daar dan in en kan ik daar een kopie van krijgen? Zo nee, waarom niet? Wanneer zal deze overeenkomst dan gesloten worden en is dat geen voorafgaande voorwaarde om tot subsidiëring te kunnen overgaan?

Oorspronkelijk was in een provinciale subsidie van 1,25 miljoen euro voorzien, gespreid over vijf jaar, te beginnen in 2006. Wat is nu juist de provinciale inbreng in dit project? Waarvoor kan en mag de Vlaamse infrastructuursubsidie voor 2008 gebruikt worden, aangezien de eerste realisaties op het terrein pas ten vroegste voor 2009 voorzien zijn? Waarom bent u overgegaan van de over achttien jaar gespreide subsidie naar een klassieke investeringssubsidie gespreid over vier jaar? Op basis van welke gegevens werden de bedragen per jaar, zoals voorzien in de meerjarenplanning, bepaald? Hebt u zekerheid dat de Vlaamse subsidiebetaling en de uitvoering op het terrein op elkaar afgestemd zullen zijn? Of, met andere woorden: welke termijn wordt door de provincie vooropgesteld voor de realisatie van dit project?

In uw antwoord op mijn schriftelijke vraag van oktober 2005 zag u duidelijke artistieke voordelen aan de spreiding van investering en van realisatie van de collectie

over achttien jaar, meer specifiek wat de dynamiek en de diversiteit van de collectie betrof. Dat voordeel vervalt nu. Waarom werd deze visie gewijzigd? Ondersteunt u, desgevallend reeds financieel, de ambitie van Z33 om uit te groeien tot een Vlaams kenniscentrum voor kunst in de openbare ruimte? Is die ondersteuning gebaseerd op een regeringsbeslissing en/of in overleg genomen met de andere ter zake betrokken en bevoegde Vlaamse ministers?

Hoe verhoudt dit initiatief zich tot de Vlaamse Bouwmeester, die onder meer als opdracht heeft de integratie en interactie van kunst in de bouwwerken van de Vlaamse overheid te bevorderen, daarvoor ook een kunstcel heeft uitgebouwd binnen zijn team, reeds heel wat realisaties heeft begeleid en kennis heeft opgebouwd over kunst in de publieke ruimte, zelfs met eigen studiedagen en publicaties, en nu reeds als expert optreedt voor andere besturen over deze problematiek? Ik heb een slechte naam in Limburg, maar die laatste vraag is niet bedoeld om dat Vlaamse kenniscentrum voor kunst in de openbare ruimte onderuit te halen. Als de overheid hier echter geld aan uitgeeft, moet er duidelijkheid zijn over wat de Bouwmeester doet en wat dat kenniscentrum doet.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Peumans, ik waardeer deze vraag. U hebt de problematiek en de evolutie tot op heden uitgebreid geschetst. Tegelijk zult u moeten toegeven dat er al een en andere gaande is. Zoals u echter zegt, er is al veel gebeurd en er is nog niet veel gebeurd. Dat zal ook mijn antwoord zijn: we bevinden ons in het prille beginstadium. Laat dat duidelijk zijn. Er moet nog heel veel gebeuren om van dit project een heel essentieel project te maken, dat sporen zal nalaten in de sector van de beeldende kunsten en in het beleid ter zake.

U hebt in uw vraag al heel veel informatie over het Beeldenproject Limburg gegeven. Ik zal die niet allemaal hernemen, maar me beperken tot bijkomende informatie en het duiden van een aantal conclusies die mijns inziens niet helemaal terecht werden geformuleerd.

U vroeg naar de concrete inhoud. Ik wil het Beeldenproject Limburg niet bestempelen als iets dat momenteel een eigenaardig verloop kent. Ik wil wijzen op de grote dynamiek waarmee de voorbereiding van dit originele project wordt aangepakt. Tot op heden is dit project nog nergens ontwikkeld. Voor zover we weten, wordt er internationaal niets van die aard ontwikkeld. Planning is geen statische of eenmalige aangelegenheid, maar een beweeglijk proces, dat voortdurend moet worden geactualiseerd en bijgestuurd op basis van nieuwe gegevens, nieuwe inzichten, nieuwe mogelijkheden en nieuwe moeilijkheden. Dit geldt bij uitstek voor dit project, want het dient zich aan als innoverend en grensverleg-

gend. De planning, de voorbereiding en de studies en inzichten ter zake zijn, veel meer dan bij welk ander project ook, eigenlijk zelf mee onderdeel om te komen tot een goed en zichtbaar project. Dat mag vreemd klinken. Ook voor mij klinkt het vreemd, want ook voor mij is dit nieuw.

Het provinciebestuur van Limburg stelt momenteel, op vraag van het Fonds Culturele Infrastructuur, een bijgewerkt subsidiedossier samen, waarin het concept van het Beeldenproject Limburg voort zal worden concreetiseerd. Dit concept steunt mee op het internationale prospectiewerk van projectcoördinator Jan Debbaut, de casestudies en de internationale ervaringen op het symposium van 28 oktober 2007, het studiewerk van Kunstencentrum Z33 en de plaatselijke mogelijkheden en kansen. Mijnheer Peumans, aan de hand van al die gegevens wordt nu een concreet projectsubsidiedossier samengesteld, op basis waarvan alle andere vragen die u hebt gesteld in uw eerste vragenreeks, kunnen worden beantwoord.

Het project is dus nog niet af, maar in volle ontwikkeling. Er is dus eigenlijk al heel veel voorbereidend werk gebeurd. Een deel van de subsidie is net bedoeld om een stimulans te geven aan de conceptuele voorbereiding en operationalisering van dit project. Het overleg met de provincie Limburg heeft nog niet geleid tot een geschreven overeenkomst. Ik kan u die overeenkomst dus ook nog niet bezorgen.

Het provinciebestuur gaat echter akkoord met het voorgestelde vastleggingritme van de Vlaamse investeringssubsidie. Ik heb alvast geen geluiden gehoord dat dit nu plots niet meer via het fietsroutenetwerk zou worden ontwikkeld. Dat is zeker en vast een van de belangrijke onderdelen ervan. Het is niet vernoemd, maar het is zeker en vast niet verworpen. Ik heb dat, net als u, niet gelezen in de beleidsbrief, maar ik heb er al evenmin negatieve geluiden over opgevangen. Ik ga er dus wel van uit dat ook Limburg momenteel een dossier aan het opstellen is dat dit concept bevat.

Mijnheer Peumans, het woord 'lokaal' moet u interpreteren als staand tegenover de internationale ambitie die men echt wel heeft. Dit moet een internationale uitstraling krijgen. Er moet sprake zijn van een voorbeeldfunctie en een kenniscentrum voor alles wat te maken heeft met kunst in de openbare ruimte.

Maar wat die lokale verankering betreft: ik wil natuurlijk eveneens dat dit ook deel uitmaakt van de plaats. We kunnen een project van hedendaagse kunst niet geïsoleerd beschouwen, als iets dat op de maan is geconstrueerd en hier toevallig is neergepoot. Neen, dit moet mee onderdeel uitmaken van de ruimte waarin het verschijnt. Het is dus automatisch lokaal verankerd, maar met een internationale uitstraling.

De Provincie Limburg voorziet voorlopig in een eigen financiële bijdrage van 1.250.000 euro. Het provinciebestuur weet dat het Vlaamse reglement van 16 maart 2001 ter subsidiëring van culturele infrastructuur met een bovenlokaal belang, de verplichting oplegt dat andere overheden in geld of in natura een bijdrage aan het project moeten leveren van minimaal 40 percent – of 1,6 miljoen euro – van de subsidie die is toegekend door de Vlaamse Gemeenschap, namelijk 4 miljoen euro.

Ook eigen provinciale instellingen ondersteunen het project met logistieke diensten. En zoals hoger gesteld, onderzoekt het provinciebestuur de mogelijkheden om de financiële en maatschappelijke draagkracht van het project te verhogen door een beroep te doen op lokale organisaties, instanties en sponsors.

In 2008 wordt onder programma 45.5, basisallocatie 99.11 van het FoCI, ESR-code 63.11.3, wel al in een vastleggingkrediet van 500.000 euro voorzien, maar nog niet in een ordonnanceringskrediet. De vastlegging zal gebeuren op basis van de conceptuele studies en de eerste operationalisering van het project. Daarvoor moet het dossier eerst zijn ingediend. De uitbetaling, of ordonnanciering, gebeurt op basis van het vorderen van de werkzaamheden, namelijk de ontwerpstudies en het uitvoeren van de investeringen.

In opdracht van het FoCI werd het team Gesubsidieerde Infrastructuur van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur belast met de administratieve en technische opvolging van het dossier, zowel in de ontwerpfase, de gunningsfase als de uitvoeringsfase. We kunnen dus wel degelijk in 2008 al de vastlegging doen van de 500.000 euro. De uitbetaling gebeurt op het moment dat de nodige fases zijn doorlopen, namelijk de ontwikkelingsfase, de gunningsfase en de uitvoeringsfase.

Het is daarbij belangrijk om een onderscheid te maken tussen vastleggingen en ordonnancieringen. Ik hoop u dat niet te vertellen, mijnheer Peumans. Er zijn in het parlement wel degelijk mensen die weten waarover begrotingen gaan, zeker degenen die lid zijn van de commissie voor Begroting. Ik heb gisteren duidelijk begrepen dat u daar lid van bent.

Na advies van de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) werd beslist om de vastleggingen zoveel mogelijk te verrichten binnen de middelen van deze regeerperiode met een gewone financiering. Aldus wordt uiteindelijk slechts voor enkele projecten een beroep gedaan op een alternatieve financiering en wordt de toekomst dus slechts in beperkte mate belast. Oorspronkelijk had ik dit project, in het kader van de alternatieve financiering, over achttien jaar gespreid, waardoor de kosten hoger kwamen. In mijn beleidsdomein ga ik echter zoveel mogelijk zaken rechtstreeks doen en niet werken met een DBFM-formule en dergelijke meer.

Zelfs voor een aantal grote projecten die nog op stapel staan voor deze legislatuur waar ik eerst dacht met een DBFM-formule te werken, is het mogelijk dat ik toch met een rechtstreekse infrastructuursubsidie zal werken. Ik wil de middelen binnen deze legislatuur zoveel mogelijk vastleggen.

De bijgestelde meerjarenplanning van het FoCI voor investeringsubsidies voor grote culturele infrastructuur van derden ziet er momenteel als volgt uit. Er zijn gesubsidieerde projecten voor 52 miljoen euro. Voor de Waalse Krook in Gent, waar we wel degelijk met een PPS- en DBFM-formule werken, is er een gespreide investeringssubsidie op achttien jaar op basis van 20 miljoen euro basisbedrag. Voor het Museum aan de Stroom (MAS) in Antwerpen is er een vastlegging van 1,7 miljoen euro in 2006 en een vastlegging van de resterende investeringssubsidie van 19,3 miljoen euro in 2007. In totaal gaat het over een vastlegging van 21 miljoen euro die we reeds deze legislatuur hebben gedaan. Het geplande betalingsritme bedraagt 5 miljoen euro voor 2007, 11 miljoen euro voor 2008 en 3,3 miljoen euro voor 2009. Daardoor zullen alle betalingen voor het MAS in deze legislatuur gebeuren.

Voor de museumsite Leuven was oorspronkelijk in een gespreide betaling voorzien, maar we zullen die grotendeels binnen deze legislatuur doen, met een vastlegging van 500.000 euro in 2007, telkens 1,5 miljoen euro in 2008 en 2009, en het restbedrag van 750.000 euro in 2010. Het totaal, met inbegrip van 750.000 euro in 2002, bedraagt 5 miljoen euro.

Ook voor het kunstenproject Limburg zagen we eerst een spreiding over achttien jaar. Nu gaan we naar een vastlegging van 0,5 miljoen euro in 2008, 1 miljoen euro in 2009, 1,5 miljoen euro in 2010 en 1 miljoen euro in 2011. Er zijn ook een aantal diverse vastleggingen voor 2 miljoen euro. De vastlegging van de investeringssubsidie van 4 miljoen euro voor het Beeldenproject Limburg moet worden gespreid over vier jaar, omdat de budgettaire mogelijkheden van het FoCI niet toelaten om deze subsidiëring in één jaar vast te leggen, maar we korten het inderdaad fors in. De spreiding van de vastleggingen over meerdere jaren houdt dus rekening met de budgettaire meerjarenplanning van het FoCI en met de geplande voorbereiding en uitvoering van de werken.

Een ordonnanciering kan maar indien er eerst een vastlegging gebeurde. Over de spreiding van de ordonnancieringen over de volgende jaren moeten nog verdere afspraken worden gemaakt. Ook het bedrag van deze ordonnancieringen moet jaarlijks op naam worden ingeschreven in de begroting van het FoCI, en die is goed te keuren door het Vlaams Parlement. Uiteraard zal de planning van de ordonnancieringen rekening houden met de concrete realisatie van het project.

De vastleggingen worden gespreid over vier jaar. De ordonnanceringszaken zullen over nog meer jaren worden gespreid. De investeringssubsidie van de Vlaamse Gemeenschap blijft evenwel bepaald op 4 miljoen euro. Het vooropgestelde artistieke voordeel blijft daardoor perfect behouden. De alternatieve financiering zou minstens 5.688.000 miljoen euro kosten, terwijl we in de praktijk maar 4 miljoen euro zouden kunnen overmaken. De rest waren kosten verbonden aan de spreiding.

Het is de ambitie van kunstencentrum Z33 om op 'lange termijn' uit te groeien tot een Vlaams kenniscentrum voor kunst in de openbare sector. Uiteraard werden nog geen afspraken gemaakt over deze prille ambities. Dat zal gebeuren, wees gerust. Het project doet een beroep op de diensten van de Vlaamse Bouwmeester. Er is dus samenwerking. De Vlaamse Bouwmeester zal – met volle overtuiging – betrokken worden bij de bouw. Dit internationale pilootproject wordt ondersteund en krijgt alle kansen.

Mijnheer Peumans, ik weet dat niet al uw vragen beantwoord zijn. Dat kan niet in deze beginfase. Ik hoop dat het voor u duidelijk is dat we dit niet holderdebolder opgestart hebben. De voorbereiding verloopt grondig en is essentieel om de ziel van het project waar te maken. Het moet kunnen uitgroeien tot een kenniscentrum. Ten tweede willen we niet zomaar wat beelden neerpoten op rotondes. Die hebben noch bevorderen het maatschappelijke draagvlak voor kunst in de open ruimte, integendeel.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Ik merkt toch op dat er mensen zijn die een Mirage of een tank op een rotonde wel mooi vinden. U onderschat de smaak van de mensen.

Met alle respect, mijnheer de minister, ik blijf op mijn honger zitten. U zegt dat ik de vraag zelf gedeeltelijk heb beantwoord. Ik weet nog altijd niet waar men naartoe wil. Ja natuurlijk, planning is een beweeglijk proces. Minister-president Peeters noemt dat op voorstel van ons 'een voortschrijdend inzicht'. Dat is zo, dat klopt, dat zie ik wel. Er komen na verloop van tijd nieuwe ideeën. Dat begrijp ik. Het project is nog niet af, er is nog geen geschreven overeenkomst. Over de ontwikkeling via het fietsroutenetwerk kunt u geen uitsluiting geven. Er komen niet zomaar beelden op de rotondes. Er is me weinig duidelijk geworden. Het MAS in Antwerpen, het project in Gent en de museumsite in Leuven zijn projecten op een heel andere schaal. Ik gun het hen allemaal, maar die projecten zijn tenminste wel duidelijk.

U kunt me nog niet vertellen wat er met de eerste 500.000 euro zal gebeuren, want er zijn nog geen ordonnanceringszaken. Dat is juist, er zijn gesplitste ordonnanceringsschakelingen. Het kan jaren duren eer de echte werken starten.

De conceptuele studie zou ik graag eens inkijken. Hierin wordt toch de concrete uitvoering bepaald? Met alle respect, daar blijft een waas van geheimzinnigheid overhangen. Eerst dacht iedereen dat er langs ons schitterend Limburgs fietsroutenetwerk kunstwerken zouden komen, met de nodige toelichting en al dan niet van Limburgse kunstenaars. Nu hebt u het over een planning in beweging. Ik weet niet meer wat ik moet denken.

Minister Bert Anciaux: Nog een klein beetje geduld, mijnheer Peumans.

De heer Jan Peumans: Wie zal die conceptuele studie uitvoeren? Is dat Z33? Is dat Jan Debbaud?

Minister Bert Anciaux: Ja, inderdaad.

De heer Jan Peumans: Hoe gaat hij dat doen? Ik heb het hem al twee of drie keer gevraagd, maar hij antwoordt niet.

Minister Bert Anciaux: Hij zal dat natuurlijk op papier zetten. Hij zal mij een conceptuele studie overmaken, gebaseerd op de verschillende aspecten die ik u heb meegedeeld.

Als we een museum bouwen, denken sommige mensen al dat het museum klaar is. Het bouwen van muren is natuurlijk een heel belangrijk aspect van een museum. Soms is het zelfs een ongelooflijk belangrijk aspect ervan, zeker als een niet-klassiek museum wordt gebouwd. Ik verwijs nu even naar het Joods Museum in Berlijn. De museummuren zelf vertellen een verhaal dat veel ingrijpender is dan veel van de teksten die aan de muren hangen, doen.

Wij bouwen een openluchtmuseum, en daarbij vragen we ons nu af hoe we het concept zullen ontwikkelen. Bij de meeste andere musea gebeurt dat pas nadat een groot stuk van het gebouw er al staat. In dit geval moet alles nu vrij snel gebeuren. Ook al is er geen sprake van een gebouw, we kunnen het toch vergelijken met een groot gebouw waarvan de bakstenen nu al aanwezig zijn: het internationale prospectiewerk van Jan Debbaud, de casestudies en de internationale ervaringen die op het symposium aan bod kwamen, het studiewerk van het kunstencentrum, het in kaart brengen en bekijken van plaatselijke mogelijkheden en de samenwerking met alle mogelijke betrokkenen. Dit alles moet samenkomen in het subsidiedossier dat de dossierbeheerder, de provincie, klaar maakt en bij mij zal indienen. Vanzelfsprekend moet dit alles dit jaar gebeuren, en liefst tijdens de komende maanden.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, u hebt een advies gevraagd aan de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) over eventuele alternatieve financiering met pps. U zegt dat u zult proberen om alle

middelen binnen deze regeringsperiode vast te leggen. Dat hebt u toch gezegd?

Minister Bert Anciaux: Ja.

De heer Jan Peumans: Het alternatief is achttien jaar, ofwel doet u het op vier jaar. Volgens mij duurt de regeringsperiode maar tot 2009 – maar dit is even een opmerking tussendoor.

Minister Bert Anciaux: Ik heb ook gezegd dat er een deel voor 2010 is.

De heer Jan Peumans: Ja, en een deel voor 2011. U vertelde ook dat dit te maken heeft met de centen die in het FoCI aanwezig zijn. Ik begrijp natuurlijk wel dat het geld gespreid moet worden in de tijd. Dit betreft feitelijk de randvoorwaarden bij het project, de essentie is de vraag die Limburg en de gemeentebesturen zich stellen: wat is het concept van het project, wat met de 4 miljoen euro voor het beeldenproject in Limburg?

Minister Bert Anciaux: Daar heb ik het over gehad.

De heer Jan Peumans: Daar hebben we het over gehad, maar er hangt een waas over.

Minister Bert Anciaux: Een waas van verwondering? Ik begrijp u wel. U wilt het zien, maar het is er nog niet helemaal. Het moet er snel komen, dat ben ik met u eens, maar het moet vooral een heel degelijke basis hebben. Die basis heeft men het laatste jaar kunnen leggen. Ik ben in blijde verwachting.

De heer Jan Peumans: U verwacht in elk geval binnen een paar maanden duidelijkheid?

Minister Bert Anciaux: Ja.

De heer Jan Peumans: Zal dit alles gebeuren in samenspraak met de lokale besturen? Worden ze erbij betrokken, of gaat het enkel om Vlaanderen en de provincie? De provincie beweert immers altijd de grote vertegenwoordiger te zijn van de gemeentebesturen.

Minister Bert Anciaux: De verantwoordelijkheid van de provincie is vrij groot, maar het zou vrij idioot zijn als de lokale besturen er niet bij betrokken worden.

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Ik zou de heer Peumans willen voorstellen om aan zijn collega's in de provincieraad te vragen om de gedeputeerde te ondervragen. Ze kunnen hem vragen of de lokale besturen betrokken zullen worden en erbij vertellen dat ze zullen participeren aan de financiering, dan zal het zeker in orde komen.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw Libert heeft een punt. Als de lokale besturen willen participeren, dan moeten ze ook financieel participeren. Dat is logisch. Natuurlijk is niet elke gemeente zo rijk als Hasselt, maar dat is een ander probleem.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Mijnheer de minister, u hebt tot nu dus nog niets betaald? De voorstudies en de studiereizen heeft men dus zelf gefinancierd?

Minister Bert Anciaux: Ja, dat klopt, maar we subsidiëren natuurlijk wel Z33. Ik veronderstel dat voor de meeste kosten voorschotten werden betaald vanuit hun werkmiddelen. Concreet uitbetaald werd er nog niet.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
